

«КРИТЕРІЇ ТА МОТИВИ ДЛЯ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ. ПРОФОРІЄНТАЦІЯ»

МЕТА:

- **ознайомити учнів із критеріями та етапами професійного самовизначення, принципами та мотивами виявлення професійної схильності;**
- **вчитися здійснювати самооцінку власної готовності до вибору професії;**
- **виховувати свідому відповідальність за вибір своїх ідей.**

ПЛАН

1. Критерії та етапи професійного самовизначення.
2. Принципи та мотиви виявлення професійної схильності.
3. Профорієнтація.

Зараз ви навчаєтесь у школі, а чи задумувався хтось із вас коли-небудь над тим, що буде робити далі? Ким ви хочете бути? Який шлях хочете обрати?

Ми всі добре розуміємо, що щастя кожної людини залежить саме від самореалізації та життєвого самовизначення, правильного вибору професії.

Вибір професії.!?

- Вибір майбутньої професії – тема актуальної розмови для кожного підлітка, бо це одне з найважливіших питань у житті, від якого багато в чому залежить подальша доля. Ця проблема – задача з багатьма невідомими: що я добре вмію? Чого хочу? А що потрібно суспільству?
- На нашій зустрічі ми спробуємо це обговорити.

САМОВИЗНАЧЕННЯ – це процес вибору і визначення людиною власних цінностей, можливостей, потреб, норм поведінки, а також критеріїв, за якими вона сама оцінює себе і свої досягнення.
Є такі складові самовизначення:

Сімейне

- ❖ Яка в мене буде родина?

Професійне

- ❖ Ким хочу бути?

Самовизначення

Особистісне

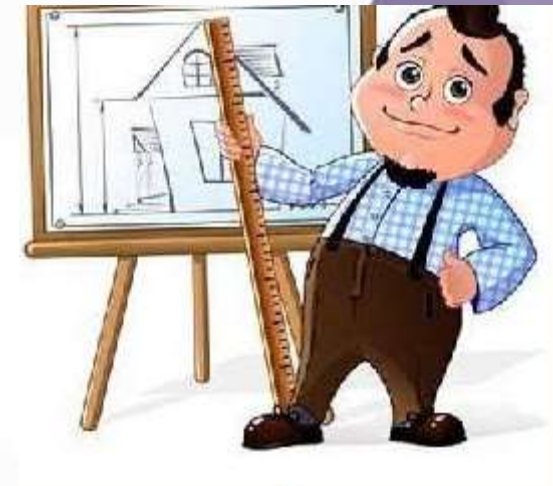
- ❖ Якою людиною хочу бути?
- ❖ Яких норм поведінки дотримуватимуся?

Соціальне

- ❖ Яким членом суспільства хочу стати?
- ❖ Яке моє місце в суспільстві?

За якими критеріями ви можете визначити, що саме ця професія має стати вашою? Критерії професійного самовизначення, тобто вибору професії, можуть бути різні. Потрібно прислухатися до поради дорослих і друзів. Але пам'ятайте, це ВАШЕ рішення.

Професійне самовизначення ділиться на ряд етапів, тривалість яких різна. Вони залежить від індивідуального розвитку.

**Виділяють
три етапи
професійної
орієнтації:**

- **Початковий (1-4 класи)**
- **Пізнавально-пошуковий (5-7 класи)**
- **Базовий (8-11 класи)**

Початковий (1-4 класи)

- ознайомлення з різними видами професій,
- виховання позитивного ставлення до всіх видів трудової діяльності,
- формування інтересу до пізнання своєї особистості.

Пізнавально-пошуковий (5-7 класи)

- формування ціннісних орієнтацій, мотивації самопізнання,
- установка на активність у самовизначенні,
- розвиток уміння робити вибір профілю подальшої освіти.

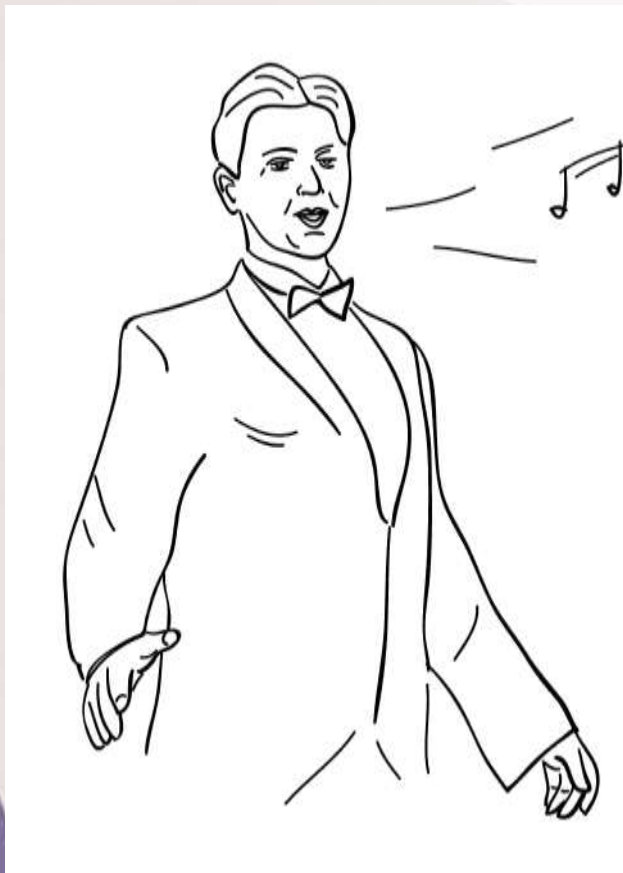

Базовий (8-11 класи)

- вивчення наукових основ вибору професії, класифікацій професій та їхніх вимог до людини,
- вироблення вміння зіставляти вимоги й власні можливості,
- випробування можливостей учнів у різних видах трудової діяльності, орієнтація на суміжні професії.

На вибір професії впливають ваші здібності. **Здібність** – це особливості людини, що свідчать про готовність до оволодіння бажаною професією. Ваш зразковий слух і музичні здібності – відкривають вам дорогу до професії композитора, співака, а математичні здібності, унікальна пам'ять – до професії математика або програміста.

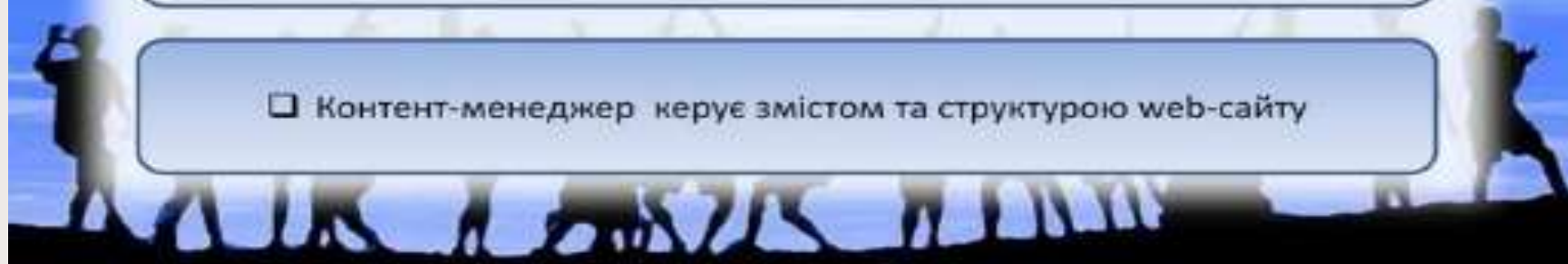

Важливим критерієм самовизначення є інформованість. Це що ви знаєте про професії? Які з них потрібні сьогодні.

Професії ХХІ століття

- ☐ Трейдер – людина, що здійснює операції у міжнародному валютному ринку й заробляє гроші на різниці курсів світових валют.
- ☐ Супервайзер. Супервайзер (бригадир) здійснює наглядові функції, виконує адміністративні завдання з метою гарантованості ефективної роботи персоналу.
- ☐ Web-дизайнер відповідає за оформлення сайтів, розробляє баннери, інтернет-листівки, електронні презентації
- ☐ Контент-менеджер керує змістом та структурою web-сайту

Головними принципами вибору професії є:

Престижність праці – керуються діти забезпечених сімей, які з приводу майбутнього заробітку не турбуються (журналістика, реклама, міжнародна економіка, естрада, дизайн ...);

Стабільність – гарантоване працевлаштування на постійну затребуваність на ринку праці (соціологи, податкові інспектори, фахівці муніципального управління);

Перспективність – чи потрібна суспільству вподобана професія (професії пов'язані з ком'ютерними технологіями, сферою готельного господарства та туризмом);

Гроші – виходячи з рівня доходів (бухгалтери, юристи, менеджери);

Зрозуміло, що обирати професію необхідно відповідно до власних бажань, здібностей і перспектив на ринку праці. Для цього існує формула вибору професії.

ХОЧУ: БАЖАННЯ, ІНТЕРЕСИ,
НАХИЛИ ОСОБИСТОСТІ.

МОЖУ: ЗНАННЯ, ЗДІБНОСТІ,
ПСИХОЛОГІЧНІ
ОСОБЛИВОСТІ,
СТАН ЗДОРОВ'Я

ТРЕБА: ПОПИТ НА ОБРАНУ
ПРОФЕСІЮ НА РИНКУ
ПРАЦІ.

ХОЧУ

МОЖУ

ТРЕБА

1. Тип професії:

- «Людина - людина»
- «Людина - природа жива»
- «Людина - художній образ»
- «Людина - природа нежива»
- «Людина - техніка»
- «Людина - знакова система»

людина - людина

Предметом праці у цій професії є інша людина, а характерною рисою діяльності - вплив на людей. До такого типу професій належать учитель, лікар, журналіст, психолог, продавець-консультант...

«Человек — человек»

□ ЛЮДИНА – ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ

Людей цього типу відрізняє наявність живого образного мислення, художня фантазія, талант. Це музиканти, художники, актори, дизайнери та ін

Людина - Природа

Діяльність людини пов'язана з природою, перш за все з рослинними, тваринними □ організмами та мікроорганізмами.

ЛЮДИНА - ТЕХНІКА

Предмет праці: технічні системи, матеріали, види енергій.
Професії: водій, диспетчер, інженер.

ЛЮДИНА – ЗНАКОВА СИСТЕМА

Предмет праці: цифри, формули, коди.
Професії: касир, бухгалтер, програміст, економіст.

Профорієнтація- це процес виявлення в людини схильності до певного виду діяльності. Тому обираючи професію, враховуйте , що кожна з них вимагає від людини певних здібностей та умінь.

ВПРАВА «ВІЯВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ»

Професійний гороскоп

- **Овен (21 березня - 20 квітня).** Має схильність до керівництва, успішно працює в галузі юриспруденції, хірургії і військової справи. Інтелектуальний знак. Більшість Овнів - обдаровані оратори й письменники. Можуть знайти застосування в журналістиці, на радіо і телебаченні. Не люблять одноманітності та монотонності.
- **Телець (21 квітня - 21 травня).** Прагне до матеріального забезпечення і творчого самовираження. Тільки - прекрасні актори і музиканти, терплячі бізнесмени. Колеги їх поважають і цінують. Представники цього знаку відмінно справляються з розрахунками. Часто віддають перевагу сільськогосподарським професіям.
- **Близнюки (22 травня - 21 червня).** Люблять поєднання інтелекту та швидкості реакції. Чудові кравці, дантисти і ювеліри. Схильні до мистецтва, поезії та вивчення мов. Успішно працюють у сфері торгівлі. Не виносять критики. Близнюки винахідливі, а також багаті ідеями.
- **Рак (22 червня - 22 липня).** Чудові кулінари, декоратори, дизайнери інтер'єрів, а так само - педагоги. Їм подобається працювати з дітьми. Працьовиті й акуратні. Раки володіють творчим підходом до роботи. Найчастіше обирають ту роботу, яка приносить задоволення й радість.
- **Лев (23 липня - 23 серпня).** Знак, який жадає поклоніння й любові. Заради цього Леви готові неймовірно багато працювати. Обожають театр. Все, що роблять люди цього знаку, просякнуте творчістю й оригінальністю. Їм підходить організаторська й суспільна діяльність.
- **Діва (24 серпня - 23 вересня).** Пунктуальні, завжди тверезо мислять. Надають перевагу редакторській та дослідницькій роботі. Уважні, добрі лікарі, вчителі, фармацевти. Діви дуже відповідальні. Володіють критичним складом розуму, акуратністю, точністю, сумлінністю.

Правильний вибір професії — це моральне задоволення, висока самооцінка. Водночас це й висока продуктивність праці, висока якість продукції. Вибір професії — точка, в якій сходяться інтереси особистості та суспільства, де можливе й необхідне поєднання особистих і загальних інтересів.

Типові помилки при виборі професії:

- орієнтація відразу на професію високої кваліфікації;
- неадекватні ставлення щодо престижності та не престижності професії;
- вибір професії „за компанію”;
- перенесення ставлення до навчального предмета на професійну діяльність, захоплення лише зовнішніми ознаками;
- незнання і недооцінка своїх фізичних особливостей, стану здоров’я;
- невміння оцінити свої здібності і мотиви вибору.

Проблеми професійної орієнтації учнів

Не вистачає
знань про
професії

Про себе як
суб'єкта
майбутньої
професії

Умінь
оцінювати
свої нахили і
здібності

Умінь
зіставляти
особисті якості
з вимогами
професії до
людини

Висновки:

- ❖ Вдалий варіант професійного самовизначення відповідає формулі: «Хочу, можу, треба».
- ❖ Коли усі компоненти формули збігаються, людина отримує задоволення від роботи, досягає високого рівня майстерності та отримує гідну винагороду за свою працю.

Домашнє завдання:

***Підготувати рекламу бажаної
професії
(усно, з нотатками у зошиті)***